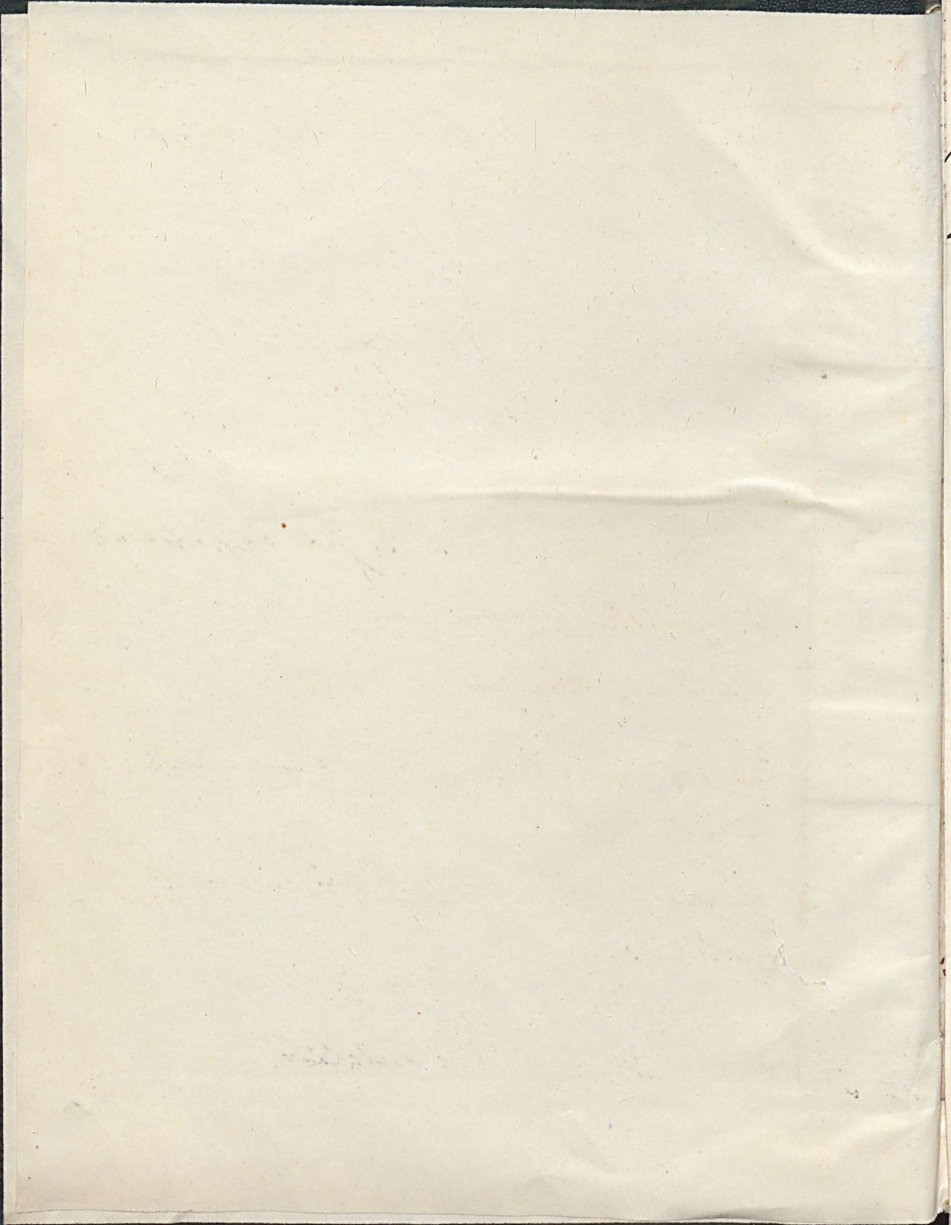

1699
1700
1701
1702
1703
1704
1705
1706
1707
1708
1709
1710
1711
1712
1713
1714
1715
1716
1717
1718
1719
1720
1721
1722
1723
1724
1725
1726
1727
1728
1729
1730
1731
1732
1733
1734
1735
1736
1737
1738
1739
1740
1741
1742
1743
1744
1745
1746
1747
1748
1749
1750
1751
1752
1753
1754
1755
1756
1757
1758
1759
1760
1761
1762
1763
1764
1765
1766
1767
1768
1769
1770
1771
1772
1773
1774
1775
1776
1777
1778
1779
1780
1781
1782
1783
1784
1785
1786
1787
1788
1789
1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800

1149
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1639.

1. Cellarius, Baltheus : De moneta seu re nummaria
2. Cellarius, Baltheus : De majestate ac majestatis
juribus.
- 3.^{ae} = Blizius, Christophorus : De thesauris eorumq. jure
2 Sept. 1639. & 1699. 3
- 4.^{ae} = Fomannus, Christophorus : De obsequio ~~2 Sept. 1639 & 1699~~
- 5.^{ae} = ~~Fomannus, Christophorus~~ Pnesochrenck, Zacharias : De jure aggratiandi seu
indulgentiae veniae poenae.
6. Pnesochrenck, Zacharias : De processu inquisitoris
- 7.^{ae} = Pnesochrenck, Zacharias : De excothatis sine
subinfundatione.
8. Richterius, Christophorus Philippus : De juramento
innuntiationis
9. Marguardus, Paulus : De empyemate.
10. Theodoricus, Petrus : De tutelis.
11. Theodoricus, Petrus : De juramento calumnie

1639.

12^a = Ungermann, Erasmus : De expectatione feudorum.

2 Semst. 1639 = 1698.

13^a = Ungermann, Erasmus : De absentia 2 Semst. 1639 =
1698.

14. Ungermann, Erasmus : De deposito.

15^a = Ungermann, Erasmus : De erroribus Festiniacens.

113
12^a

13^a

14.

15

DISPUTATIO JURIDICA
DE
OBSTAGIO.

Quam
Divina adfistente gratia,
Ex consensu & permissu Magnifici, Nobilissimi & Amplissimi J^{Co}rum Ordinis in Illustri ad
Salam Academia,

Patrocicante

Viro Nobilissimo Amplissimo Consultissimo

DN. ORTHOLPHO FOMANNO,
J^{Co}to Eminentissimo, Professore hujus Academiae Publico Celeberrimo, Nobilissima Facultatis Juridicae Decano Spectatissimo, Consiliario, Saxonico Gravissimo, Curiae Provincialis ac Scabinatus Assessore Dignissimo,

Patrono Fautore ac Praeceptore suo, honoris & observantiae cultu ac aeternam prosequendo,
Publicae dimicationi exponit in Auditorio Juriconsultorum

VALENTINUS Grunß Quedlinburg. Saxo.

Ad diem Junii.

✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿
JENAE,

Excudebatur Listeris LOBENSTEINIANIS,

ANNO

M. DC. XXXIX.

40

229

1639, 4^a

5
/

50.

*Generosa Nobilitatis, Spectata Magni-
ficentia atq; insignis experientia ac forti-
tudinis laude conspicuis*

VIRIS

Dn. CHRISTOPHO Witzthumb ab Eckstedt
Serenissimi ac Potentissimi Electoris Saxo-
nia quondam Duci Legionario maxi-
mè strenuo,

Dn. JOHANNI FRIDERICO Brandt à Lindaw
Reverendissimæ, Illustrissimæ ac Celsissimæ
Principis DOROTHEÆ SOPHIÆ, Duci Saxo-
nia & c. Quedlinburgensis Abbatissæ
Aulæmagistro gravissimo

UT ET

Magnificis, Amplissimis, Consultissimis & Excellentiss.

VIRIS

Dn. FRIDERICO LENTZIO, Jcto famigeratis-
simo, Eidem Reverendissimæ, ac Celsissimæ
Principi à consiliis secretioribus.

Dn. FRIDERICO PRÆTORIO Jcto eminent-
tissimo, Imperialis capitolii Quod Quedlin-
burgi est Cancellario fide-
lissimo.

*Dnn. Patronis Fautoribus ac Promotoribus
suis omni observantia cultu atatem de venerationis,*

Exercitium hoc

In

*Sui suorumq; studiorum recommendationem
dicat, consecrat*

Auth. & Resp.

IN NOMINE DOMINI NOSTRI

Jesu Christi, qui & res penitus desperatas donare & cōsummare virtutis magnitudine potest *l. 1. §. 2. C. de V. 7. E. ad omnia consilia omnesq; actus semper progredimur l. 2. C. de off. Pref. Afric.*

Præloquium.

Emo sane hominum in tantarum rerum omnium abundantia vivit ut nullius opis ac auxilii aliquando egeat, sed cum hunc fortuna prospera Crasum, illum adversa Irum elegerit, & nihil in humanis sibi sit sufficiens, factum est, ut mutua indigentia compulsi homines coire, in mansuetudinemq; venire coacti fuerint. Etenim dum nullus inveniatur qui sibi undiquaque sufficere queat, provida natura optime cavet, ut quod aliis deest, aliis superesset *l. 1. pr. ff. de contr. empte.* Hinc dicitur, usu exigente & humanis necessitatibus omnes penè contractus fuisse introductos, ut emptio, venditio, locatio, cōductio, societas, depositum, mutuum & alii innumerales, §. 2. *Inst. de J. N. G. & C. l. ex hoc jure gentium §. ff. de J. & J.* Jura igitur ab initio statim commercia & contractus invenerunt, quæ faciliorem redderent vitam & societatem hominum in comparandis necessariis & distrahendis superfluis, ut scitè scribit

bit *Petrus Gregor. lib. 1. de Republ. c. 1. n. 21.* Neque enim ulla Respublica consistere potest, nulla hominum societas sine rerum permutatione mutuaque commutatione, inquit *Baldwin. ad L. LXII. Tab. c. 5.* Neque ulla esse societas potest, nisi sit permutatio, neque permutatio nisi sit æqualitas, neque æqualitas nisi etiam sit commensuratio &c. *Aristot. lib. 5. Ethic Nicomach. c. 5.* Cum autem in contractibus sæpe fides non seruetur, factum est, ut contractui pactum aliquod executivum sæpius apponi soleat: Quippè plerique ex inconsulta levitate promittunt *Hilleg. in Donel. lib. 12. c. 11. lit. C. §. ut Wesenb. in ff. de Pact. n. 9. ait.* Sæpe, dum nos alteri dare volumus, lingua præcurrit mentem: sæpiusque ex affectione quadam potius, quam ἐμπροσθεν ἡμετέρας studia & officia nostra deferimus magis conciliandæ benevolentiam quam obligationis inducendæ causa, § 2. *vers. ceterum si, ut plerumque sermonibus fieri solet, dixit §. c. Inst. de milit. testam.* Hinc nonnunquam inter contrahentes agitur, ut si constituto tempore debitum non solvatur aut debitor in mora sit, creditori liceat injicere manum in bona obligati, *Coler. de Process. Execut. part. 1. cap. 5. per totum:* interdum convenitur, quod a quoque liceat in personam manum injicere, sicut in bona cum captura videlicet debitoris, quæ ipsa quoque inter species executionis refertur, secundum *Br. in l. 15. qui Reipubl. 44. n. 3. ff. ex quibus causis major. per l. 1. §. 2. de cess. bon.* Atqui ea ipsa executio, per detentionem personæ non est uni formis, sed diversimoda; quia vel agitur, ut persona debitoris, in eventum moræ, includatur carceri, de quo habetur *per Gloss. §. Do-*
Flores

*Flores in l. ob as C. de act. & obligat. c. lator extra de pignor. & notant Legistæ in l. creditores 3. C. de pignor. Coler. d. part. 1. c. 6. n. 3. Berlich. part. 2. concl. 27. n. 1. & seqq. Mysing. cent. 6. obs. 51. Geil. 1. abs. 26. Novell. Elector. August. part. 2. Const. 21. Vel convenitur, ut ad creditoris instantiam Reus per iudicis officiū arrestetur tamdiu, donec creditori satisfiat. *Molin. in consuet. Paris. tit. 2. gloss. 1. verb. arrest. Coler. d. l. Interdum debitor se ad pœnam Excommunicationis vel Banni Imperialis obligat, si in termino præfixo non satisfiat. Berlich. d. concl. n. 31. Geil. de P. P. c. 2. Non ita raro etiam in stipulationem deducitur, ut in casu non factæ solutionis debitor, ad requisitionem Creditoris, ipsemet se sistat in convento ac determinato loco, inde non recessurus donec debitum solvat quod genus executionis in personam *Obstadium* vocamus, de quo habetur textus in c. ex rescripto extra de jurejur. De quo Obstagio cū animus sit pluribus agere: sisto, Bono cum Deo, thes. I.**

THESIS I.

DE Obstagio igitur cum sumus
 eturi maximè necessarium esse duco, à
 definitione oriri, quo eo facilius inno-
 rescat, quid sit, de quo disputem; prout
 illud elegantè monet Imper noster in l.
 3. §. urrum ita §. ff. de reb. dub. dicens: A-
 nima advertendum igitur est quid sit, de quo quæritur. Cum
 quo etiam convenit quod *Aristot. 3. metaph. c. 8. & Cic. l. 1. de Oras. inquit*: In omnibus disputationibus id fieri oportere censeo: ut quid illud sit, de quo disputetur, explanetur, ne vagari & errare cogatur oratio, si il, qui inter se dis-
 senserint, non idem esse illud, de quo agitur, intelligant.

A 3

II. Defi-

II. Definietur autem *Obstadium*, quod sit conventio quaedam desistendo & non recedendo ex certo loco, donec conventus satisfiat: *Hering. de fideiuss. cap. 17. n. 66. Coler. de process. execut. part. 1. c. 8. n. 4. Modestin. Pistor. part. 2. consil. 1 n. 9.*

III. *Obstadium* Germanicè dicitur, die Leistung; & derivationem habet à vocabulo, *leissen*; quod prestare significat. *Ich will leihen was ich gelobet habe*; i. e. *habo promissis*, seu conventa servabo. *Coler. d. l. n. 3. Hering. d. l. Geil. 1. obs. 45. n. 1. Dan. Moller. lib. 3. semestr. cap. 30.* *Obstadium* deinde dicitur die Leistung; & puto, exinde; quia si pacta conventa, sub obligatione *obstadium*, non servantur, promittens wird in die Leistung gefordert; hoc est: admonetur per literas creditoris, ut se juxta obligationis formulam in loco convento sistat, non recessurus, donec conventus satisfiat *Geil. d. obs. 45. n. 1. Et ibi de P. P. cap. 2 n. 5. Et 6. Sieb. d. l. obs. n. 5. C. de obligat. Coler. d. l. n. 3. Hering. d. loco.* Tertio etiam dicitur *Das einreiten*; & quidem inde, quia promittentibus, nisi solutio in termino fieret, se quamprimum eam totequis ac ministris, quot in tabula cautionis expressi essent, in locum conventum profecturos, nec prius inde recessuros, antequam creditoribus sufficienter satisfactum esset. *Dan. Moller. lib. 3. semestr. cap. 30. Ioan. Köppen in decis. juris quest. 3. in pr. Landrecht lib. 2. artic. 11. §. hat er auch jenem gelobet/ dafür einzureiten. Modestin. Pistor. part. 2. consil. 1. n. 2. ibi.* Soll nun in obligatione dandi der Bürge sich zu nichts anders verpflichten können/ denn der Principal: so will folgen/ daß diese Bürgschafft zu rechte vnkräftig. Denn es haben sich die Bürgen nicht eben zu dem verbunden/ darzu sich der Principal verpflichtet. der Principal ist Geld schuldig/ und hat sich verpflichtet/ die vorgestreckten 600. fl. widerzugeben; die Bürgen aber haben sich zu leihen gelde verpflichtet/ sondern auß des gläubigers erfordern einzureiten.

IV. Sicuti autem ex jure gentium secundario (non verò ex jure naturali secundario uam unum esse jus

jus naturale, duplex verò jus gentium Treutl. rectè statuit) bella orta sunt & captivitates secutæ & servitutes, quæ sunt naturali juri contrariæ, dum ab initio omnes homines liberi nascebantur, & omnes penè contractus introducti sunt, de quo in præloquio fustus dictum est: ita Obstagii jus quoq; originem ex Jure Gentium traxit, quæ jura duraverunt usq; ad tempora Romani Imperii. Nam hostes devicti ab Imperio vel Imperatoribus, & e contra, cogebantur dare Obsides, ut pacem facerent & factum servarent, *Felin. c. ex rescripto 16. fall. 2. de jure jur. Hi exéplo eorum, qui apud hostes sunt l. 19 qui 8. ff. qui testam. fac. poss. Arum. de jur. publ. vol. 1. pag. 224. Hillig. in Don. lib. 6. c. 5. l. E multa majora privilegia aut libertatem non habebant, quam captivi, cum testari non possint nisi eis permittatur. l. 1. ff. qui testam. fac. poss. Schneidew. §. fin. n. 4. Inst. h. t. Sicbard. ad Rubr. C. qui testam. fac. poss. vel non: n. 14. Vbi hanc rationem addit, quia servi non habent testamenti factionem l. 19 ff. h. t. Obsidem verò vel in Obstagio esse, est quandam speciem servitutis inducere, & donec Obsides sunt in Obstagio, habentur pro servis. Imò captivis comparantur & ipsorum bona non transeunt ad hæredes, sed fisco applicantur l. 3. ff. de jure fisci. Gorbosfred. ad l. 11. qui testam. fac. poss. Meier in colleg. argent. h. tit. n. 6. Permittitur autem ipsis testari ab ipso Principe vel expressè vel tacitè *Gloss. d. l. 11. Sicbard. d. n. 14.**

V. Nostro vero seculo cum inter nos Christianos servitus locum non habeat, *Rittershus. in. Nov. part. 4. cap. 7. n. 12. in fin. Zas. ad rit. de Stat. hominum Bodin. 1. de Republ. c. 5. Treutl. part. 1. dis. 2. th. 2. l. E. & disput. 24. rh. 11. l. F.* siquidem Germania ex Cornelii Taciti sententia in libello de moribus Germaniæ, veros servos nunquam habuit. *Geil. de pignor. obs. 8. n. 2.* Obsidum conditio melior & tolerabilior esse cœpit nec enim mutant statum, neq; libertatem amittunt, sed dantur in eum finem, ut pax firmetur & pro servandis inductis. *Schönborn. lib. 6. c. 39. Geil. lib. 2. de P. P. c. 2. n. 12. Coler. de Process. Exec. p. 1. 6. 8. n. 25.* Et non minus sunt tractan-

tractandi per omnia, quàm liberi homines arbitrio vide-
licet boni viri unde & contractus inter vivos celebrare
*August. Berous cons. 159. num. 10. vol. 3. item testamenta face-
re possunt Bari. l. Obsides u. ff. qui testam. fac. poss. Bl. l. 1. n. 19.
C. de S. S. Eccles.*

VI. Quomodo modum autem inter cives seu priva-
tos in iis contractus, datis fidejussoribus vel pignori-
bus traditis: ita inter Belli Duces datis aut utriusque aut ab al-
tera parte obsidibus plerumque firmantur conventa atque
stabiliantur, ut jam neutri parti à conventis recedere in-
tegrum sit. Nam quando cum hostibus aut etiam cum
aliis agitur & dubia fides adest, tunc dantur Obsides in
hunc finem, ut metu custodiam, carceris, imò vitæ periculo
dantes strictius obligentur ad conditiones pacis, fœderis
initas servandas. *Hering. de fidejuss. cap. 10. n. 282. Hillig.
in Don. lib. 15. c. 48. lit. B in fin. Arum. de Jur. Publ. vol. 1. disc.
28. n. 105. Sic in fœdere, inter Regem Gallia & Mauricium
Electorem contracto, dabantur Gallo Obsides Christo-
phorus Dux Mègelburgicus & Landgravius Philippus ju-
nior Sleid. lib. 24. Et ex hoc Arum. de Jure Publ. vol. 1. disc. 28.
n. 104. & seqq.*

VII. Simili modo, quando quis magna cum pote-
state ad Præfecturam à Principe emittitur, non inconsul-
tum est, ut liberi illius, quasi Obsides paternæ fidei in au-
la retineantur & rationum reddendarum metu in officio
contineatur *Asthus. cap. 20. Bodin. lib. 4. de Republ. fol. 88.
Tholoz lib. 22. c. 10. n. 6.*

VIII. Dantur Obsides, prout in thesi 6. dictum est,
tanquam fidejussores, adjecta tamen hac clausula, ut Obsi-
des in pœnam Capitalem accipiantur *Hillig. lib. 6. c. 5. lit. E.
in not. Arum. d. n. 105. quæ tamen veteribus ignota fuit, quia
semper jure licuit, Obsides, si ii, qui Obsidibus caverant, fi-
dem fessellissent, necare, sed posteris hæc verba sponsio-
nibus adjici placuit, ne Obsides ignorantem juris facia-
lis prætenderent, aut alienam culpam luere nimis crudele
& acerbum dicerent *Bodin. lib. 5. c. 6. Arum. d. loco. Hinc cil-
lud**

Ind apud *Livium* *decad. 4. lib. 3.* Philippum Macedonem pro pace cum Romanis habenda Obsides dedisse & inter alios quoq; filium Regium Demetrium, qui postea ad patrem reducendus ipsius legatis datus est, ut idem auctor *decad. 4. lib. 6.* scribit. Sic idem *Livius* *decad. 4. lib. 7.* testatur: Antiochum coactum fuisse, ut Romanis pro observantia pacis veluti aliquod pignus, viginti daret obsides, quos tamen unoquoq; triennio alteraret, & porro nullos daret qui vel minores octodecim annis vel quadraginta quinque annis majores essent. Sic quoque cum Volsci fidem fefellerent Romani trecentos Volscorum Obsides securi percusserunt, teste *Dionys. Halic. lib. 6.* Et Tarentinorum Obsides fugientes retracti a virg's diu caesi de Tarpejo dejecti sunt. *Livius* *lib. 35.* *Schönborn. lib. 6. c. 39.*

IX. Obses nomen assumpsit ab obsidendo, eâ videlicet occasione, quod Obsessi quondam dabant vades & sponsores in publica causa pro servandis foederibus, quos Obsides appellant, prout ex præcedentibus pluribus videre licet. *Coler. de Process. execut. part. 1. c. 8. n. 5.* Hinc est quod volumus Doctores pro publica causa Obstagium promitti posse, non pro privata. *Bald. in l. ob. 25. 12. n. 3. C. de obligat. & act. Felin. in cap. ex rescripto n. 6. in secunda fall. de jurejur.*

X. Verum enim verò argumenta illorum, qui Obstagium tantum in publica causa promitti posse, contendunt, quam fortia etiam sint, non tantum tamen mihi posse videntur, ut illam Doctorum sententiam, tanquam veriore, scilicet, quod etiam inter privatos Obsides dari possint, vincere valeant.

XI. Cum a. veritas magis elucescat, si ex adverso falsitas seu pugnancia ei opponatur, & contraria seu pugnancia, magno Erasmo teste, prout eum vocat, *Erhard. in topic. loco à contrariis n. 6.* lumen orationi, & ut Græci dicunt, *εὐεργεταὶ* i. e. perspicuitatem seu evidentiam adferunt. Nullus enim clarius perspicit belli ma-
B la &

la & calamitatem nisi qui eam cum pacis commodis confert *l. un. in prin. C. de caduc. toll. Everhard. d. loco.* Igitur operę pretium esse duo cõtraria argumenta adducere. Contrario autem oblato, nemo statim cogitet, veram sententiam corrüere, sed habeat in conspectu, quod Justinianet in *l. 2. §. contrarium C. de vet. jur. enucl.* ubi dicitur, debere aliquem pro defendenda veritate subtili animo diversitatis rationes excutere. Ut igitur id ipsium rectius administretur, & omnia ad veritatem inquirendam dirigantur, contraria deinceps erunt brevibus solutionibus refutanda.

XII. Qui inter privatos Obsides dari non posse statuunt, his potissimè utuntur argumentis: 1. Quia liber homo pro causa pecuniaria non poterit pignoriari, etsi res defuerint, quę possint pro debito addici, *c. 2. extr. de pignoribus:* & obligatio pignoris non consistit, nisi in his, quę quis de bonis suis facit obnoxia, *l. 6. C. quę res pignori.* Imò creditor, qui liberum hominem pignori accepit, relegatur *l. fin. ff. eod.* Sic jure Authenticorum, qui liberam personã præsumpsit detinere vel pignoriare pro debito, ultra pœnam corporalem, cui subjicitur, amittit etiam jus crediti, & refundit tantundem debitori, quem detinuit, *§. quia verò & hujusmodi Novell. ut nulli judis. 134. Sicbard. in l. ob as C. de act. & obligat.*

XIII. Ratio 2. Quia liber homo non poterit tradi alicui ob debitũ pecuniarium in servitutem, nec perpetuã nec temporale *d. l. ob as C. de act. & obligat. & ibi Sicbard.* Nam libertas est res inestimabilis, ut multa jura & res ipsa declarat, *l. 176. ff. de R. 7.* Igitur illa permutari cum pecuniaria re, quantumlibet magna, non potest. Esse verò in Obstagio, est species quãdam servitutis, quod patet. *ex l. 2. ff. de liber. hom. exhib.* nam est servitus, cum non quid ex animi sententia, sed ex præscripto loco vel mandato agimus, *Sicbard. d. l. n. 3. & 4.* Et continere videtur quasi speciem quandam captivitatis, & ita per id infringi jus libertatis, *l. Titio centum §. Titio centum ff. de condit. & demonstr.*

monstr. Modestini. Pistor. vol. 2. consil. 1. n. 9. Joan. Koppen. in
decis. juris quest. 3. n. 4.

XIV. Ratio 3. Quia nemo potest se, pro pecuniario vel civili debito obligare ad carceres, si intra prescriptum terminum non solvat *l. nemo carcerem 2. C. de ex-act. tribut. l. non est singulis. 176. ff. de R. j. Geil. 1. obs. 17. n. 1. Mynsing. cent. 6. obs. 51. n. 1. & 2. Berlich. part. 2. concl. 27. Felin. c. ex rescripto n. 13. de jurejur. & carcer regulariter non est inventus, nisi ad custodiam l. aut damnum 8. §. solent, de Pœnis. At si probaremus pactum carceris, importaret pœnam, imò quasi hominis caro & corium deduceretur in commercium inclusionis carcerum; prout loquitur Albert. Brunus de cessio. bonorum 5. quest. princ. quest. 20. n. 5. Coler. de process. exec. p. 1. c. 6. n. 27. & 28. Hujusmodi verò obligatio, quando scilicet ad Obstadium se quis obligat, continet quasi speciem quandam captivitatis seu carceris *l. succurritur 9. in fin. cum l. seq. ff. ex quib. caus. major. Geil. 1. obs. 45. n. 1. Modestini. Pistor. part. 4. quest. 138. n. 4.* Nam carceri mancipatus dicitur non solum, qui in carceribus est, sed etiam qui exita carcerem ita angustè certo loco circumscriptus est, ut ab eo recedere ei sub pœna non liceat per text. in *l. solutum ff. de Verb. Sign. & ibi Gadd. n. 3. Geil. d. pignorat. obs. 9. n. 3.**

XV. Rat. 4. Quia partes pacisci nequeunt, quod non servetur juris ordo: tum quia de jure non possit inchoari processus ab executione, sed præcedere oportet causæ cognitio & sententia *l. 1. C. de execut. rei judic. ubi Inpp. dicunt: Prius est ergo, ut servato ordine actionem adversus eum dirigas, & causa cognita sententiam accipias. Joan. Koppen. in decis. quest. 3. n. 6. Mynsing. cent. 6. obs. 1. n. 2.*

XVI. 5. Ratio. Quia sapius sævæ necessitatis vi, homines majora promitterent, si modò quicquam inde sperarent. Nam ut proverbium habet: Necessitas est in genstelum, & ut Martialis *lib. 11. Epigram. inquit: O quantum cogit egestas. Valer. lib. 7. c. 6. inquit Leges abominandæ necessitatis amarissimas esse. Hinc est quod Dd. volunt.*

tempore necessitatis furari licere, quam sententiam esse
communem omnium Canon: & Theolog: *Hoënonius dicit*
diff. 18. th. 10. Et propterea etiam in iure nostro dicimus,
necessitatem non habere legem *quod non est extr. de R. J.*
6. 2. §. fin. de observat. jejun. c. quanto de consuetud. l. item
quamvis ff. commun. divid. Geil. 1. obs. 102. n. 8. & de P. P. l. 2.
cap. 2. Mysing. cent. 6. obs. 30. n. 5. in fin. & Tiraquell. late in
tract. de pœnis causa 33 per totam. Possunt igitur ira quidem
in tali necessitatis casu pacifici, verum pactum tale servare
non coguntur: siquidem pacta, quæ contra leges vel bo-
nos mores fiunt, nullam vim habere noscuntur *l. pacta §. 6. C.*
de pactis.

XVII. Quod autem in publica causa obstagia va-
leant, ratio hæc dari poterit: quia multa favore Reipubli-
cæ conceduntur, quæ alias non concederentur, textus est
in lit. a vulneratus vers. multa a. ff. ad Leg. aquil. l. utilitas C.
de primipilo. Et publica res semper sunt præferendæ pri-
vatis, *l. 43. ff. de relig. & sumpt. fun.* Sic *Gothofred. ad l. 2. C. de*
patr. qui filios distr. lit. E. dicit: Vendi liber homo regula-
riter non potest, ut hic nec obses dari, nisi pro Publica cau-
ca. 2. Quia etiam in Principe tanquam fonte iustitia, con-
stans voluntas esse debet. Convenit enim Principibus
verbum illud (semel locutus est Deus) & quod scripsi, scri-
psi: ideoque Princeps unum debet habere calam. ù & unam
linguam & non plures, *Geil. 2. obs. 55. n. 3. & 4.* Inconstan-
tia vero & variatio in Principe maximopere reprobatum.
Fraus cum omnibus facta est, inquit *Thucydides lib. 4. histor.*
tùm verò iis, qui majori dignitate præditi sunt, imò scædior
quàm aperta violentia, quia vis iure potentiz, quam for-
tuna dedit, inferitur; fraus verò ab insidiis injusti propositi
grassatur. Sic heroicè Franciscus I. Galliarum Rex qui-
busdam respondit: Etiam si fides toto orbe exulet, Regi-
bus tamen tenendam esse, qui nullo metu, nullâ pœna nisi
virtutis & fidei reverentiâ, ut eam præsent, cogi obtrin-
giq; possint; quo nomine etiam Theodosium Imperato-
rem *Patet. in Panegyrr.* laudat, cujus tam certa beneficia,
fuisse

fuisse scribit, ut tam accepta viderentur, quam sponderet nec vota hominum falleret, *Arum. ad A. B. discurs. 5.*

XIIX. Verum ab hac Doctorum opinione recedentes illis nos adjungimus, qui statuunt huiusmodi ob-
staculi pactum in causa civili inter privatos valere, quo sci-
licet debitor promittit in casu non factæ solutionis se hæ-
siturum in certo & nominato loco, neq; indè moturum
vestigia, donec creditor satisfactum sit. Et nostræ opini-
onis patronum habemus magnum illum Colerum, *in*
tract. de Process. exec. part. 1. c. 8 per rotum. Qui in Elogio
suo inter primos sui seculi Jureconsultos summus voca-
tur. *Ut & Joan. Koppen in decis. jur. quest. 3 n. 8. Modestini-*
Pistor. vol. 2. cons. 1. n. 11. & Quest. part. 2. quest. 138. n. 22. He-
ring. cap. 17. n. 66. & seqq. Wesenb. π. de fideiuss. n. 5. Geil. 1. obs.
45. de P. P. lib. 2. c. 2. n. 5. & seq. Nynsing. cent. 6. obs. 51. n. 7-
& seq. Treul. part. 2. disp. 28. th. 4. lit. F. Hurn ad Treul. d. lit.
F. à quibus tamen divortium tacit, Bachov. ad Treul. eodem
loco.

XIX. Nec defunt etiam fundamenta, ac rationes
satis ponderosæ & firmæ, quibus idiplum sufficienter cla-
rum reddi posset, quas paucis tantum modo tangemus.
Sit igitur 1. Quod potest fieri per legem, idem fieri pot-
est per pactum, *l. non impossibile 50. ff. de Pactu.* Leges vero
permittunt, ut aliquis detineri possit, donec Domino seu
Actori satisfiat, *l. 2. §. si quis cum ff. de l. br. hom. exhib. l. 1. C.*
qui bon. eod. pos. §. domus 3. Inst. de noxal. act. Ioan. Koppen.
d. l. n. 11. Nynsing. d. obs. 51. n. 3. Deinde cuilibet permitti-
tur obnoxium capere fugientem, *l. 1. C. ubi quis decur. vel*
cohor l. generali lege 54. C. de decur. imò propria autoritate
licet capere debitorem fugientem, vel de fuga suspectum,
eumq; tantisper detinere (scilicet in publico loco) donec
solvat aut satisfaciat, l. ait Prator 10. §. si debitorem ff. que in
fraud. credit. Idem locum habet in vagabundo, quia qui
vagabundus est, nusquam habitat; textus notab. in l. eij qui
§. si quis domicilio ff. ad municipal. & in l. penult. ff. de serv. ex-
port. ideoq; ubicunq; locorum in Imperio forum sortitur

B 3

& con-

& conveniri potest, text. in l. dies cautio §. Prator ait ff. de
damn. infect. Glos. in l. 1. C. ubi de crim. agi oport. in verb. re-
periuntur. Itaq; solet Imperator ad preces creditorum
contra vagabundos, fraudulentos & latitantes debitores
diplomata sive literas patentes (offene Befehl) decer-
nere in eum finem, ut ubiq; locorum in toto Imperio pre-
hendi & jurisiisti possint; Das sie auff recht allenthalben
im H. Reich angehalten werden mögen. Geil. 2. obs. 44. n. 13.
Sic quoq; jure gentium conceditur aliquem nedum ca-
pere sed etiam detinere & servare, l. 4. ff. de stat. hom. §. 1.
Inst. de jur. pers. Ergo & per pactum quod est juris gen-
tium l. ex hoc jure gentium ff. de just. & Jur. Mysing. d.
l. n. 4. & 5.

XX. Secunda Ratio est; Quia obstagium, ut ex
definitione patet, est conventio quaedam &c. Iam verò
humanæ fidei nihil tam est congruum, quàm præstare
id, quod partes inter sese pactæ sunt l. ex empto ff. de action.
empti & l. hujus edicti 1. ff. de pact. Nec in plebejis minus
atq; in publicis aut illustribus personis exuberare debet
fides d. l. 1. de Pact. & l. 1. de const. pecun. l. 20. C. de transact. Col.
d. cap. 8. n. 15. in id pacta ex bona fide facta legi tamen inco-
gnita valent. l. 1. §. qua depositis ff. de depositi. Insuper hic lo-
cum habet, quod dicitur pacta facere licitum, quod alias
erat illicitum. C. 1. extr. commodato C. contractus ex conven-
tione de R. 7. in 6. Nam Prator ait pacta servabo l. 7. §. ait.
Prator. ff. de Pact. & ex his ut Ictus in l. in iis §. Imperator
de solut. diserte ait, naturaliter debetur hoc est jure gen-
tium l. cum amplig 84. ff. de R. 7. seu jure gentium obligatio
existit. l. 1. in fin. ff. de pact. l. 1. in fin. de contrab. empt. Wesenb.
π. ff. de Pact. n. 9.

XXI. 3. Rat. Quanquam liber homo regulariter
non possit Oblus dari nec poni in Obstagio, Felin. d. cap.
ex rescrip. n. 6. de jure jur. tamen certi ac indubitati juris est,
quod quilibet juri suo pro se introducto renunciare pos-
sit. l. si quis 29. C. d. Pact. Et qui vigore pacti sibi ipsi legem
dixit, jure suo usus existimatur. l. 1. & 2. C. si serv. expert. ven. l.
1. C.

1. C. ff. mancip. ita fuer. alien. Ratio hæc est: quod qui ipse sibi specialiter in omnem eventum cavit, cautelis juris non indiget l. 1. §. si conveni. 6. ff. de positi. l. Et habet 15. §. cum quis de re ff. de precar. l. 2. C. de execut. rei jud. Voluntas siquidem domini excusat factum l. qui ratiario 30. ff. de pignorat. act. l. 6. ff. de pact. Et alibi dicitur: Conventionem partiū. Præfidali iussioni æquiparari. l. 1. C. si. in causa. iudic. pign. cap. l. pignoris causa 11. C. de pignoratit. act. Sicuti autem vim non committit, qui Prætoris iussu ac mandato possessionem ingreditur l. 11. ff. de acquir. vel amit. poss. nec dolo malo facere videtur l. 167. de R. J. itaque; à vi vel dolo malo excusatur, qui ex pacto aliquid agit Bart. in. l. creditores 3. C. de pignor.

XXII. 4. P obatur sufficienter ex e. ex rescripto extr. de iurejur. Et l. 2. C. de patrib. qui fil. distr. Cujus legis vi pater filium proprium in casu necessitatis vendere potest. Ergo ipsi quoque licebit filium Obsidem dare. Cui enim licet quod majus est, licebit utiq; quod minus est, l. 21. de R. J. Ioan. Köppen. in d. decis. quest. 3. n. 10. Felin. d. cap. ex rescripto n. 5.

XXIII. 5. Propter bonum finem: Cujus autem finis bonus est, illud ipsum bonum est. Aristot. 3. Topicor. imò finis nobilior omnibus, quæ sunt ad finem, l. cum iurum 19. §. perveniamus ff. de aur. & argent. leg. Obsides verdantur ut creditores magis de fide servanda certi sint, & eò citius solvatur. Hinc Festus vocabulum Obsides vult compositum ex ob & fides per mutationem literæ, ac dici Obsides, quasi ob fidem datos.

XXIV. 6. Quia non minus etiam in Imperio Romano antiquioribus constitutionibus Obstadium fuit concessum, uti patet ex constitutione Imperiali Auguste Anno. 1548. edita ut. vom wucherlichen contracten. §. verba sic habent: Es auch in geldverschreibung auff Bürgen in Leistung zu mahnen gestelt were oder würdet wollen wir hiermit geordnet haben / das dieselbige verschreibung nicht, auß dem heiligen Reich Teutscher nation

ver.

percussert/nach der Verkäuffer oder Bürgen so dem Reich
unterworfen/daraus eingemahnet werden sollen etc. ubi-
de iussu ad Obstagia obligari extra fines Imperii vocari
prohibentur, consequenter ergo per ratiocinationem à
contrario sensu intra fines Imperii illud concessum fuisse
nullum est dubium. Cum unius exclusio alterius sit
inclusio & contra *l. cum prator 12 ff. d. iudicis & ubi quisq;*
Insuper argumentum à contrario sensu in iure est fortis-
simum ut dicit *ICtus in l. 1 ff. de off. eius cui mandat. est ju-*
ris. & ibi Gloss. in verbo fortissimum l. 18 ff. de testib. Everhard.
in locis legal. loco à contrariis n. 1. Sic etiam alias dicitur pro-
hibitum, ad certium tempus post illud tempus ceteri per-
missum *l. pater §. fundum de legat. 3.* Idem ergo in eo, quod
prohibetur ratione certiloci. Nam à tempore ad locum
sape arguunt *§. Cui l. si merx. 4. ff. de condit. tritic. Modestini.*
Pistor. conf. l. n. 16. Geil. 2. obs. 45. n. 1.

XXV. 7. Etsi nullo alio jure demonstrari ac pro-
bari posset, valere pactum Obstagii inter privatos, quam-
de consuetudine, consuetudo tamen habetur pro lege
l. 32. l. 33. ff. de legib. Sic dicit Justin. in §. ex non scripto Inst.
de J. N. G. & C. Diuturni mores consensu utentium ap-
probati legem imitantur, cum quo consentit *ICtus in l.*
35. ff. de legib. Quæ longa consuetudine comprobata sunt,
ac per annos plurimos observata, velut tacita civium con-
ventio, non minus, quam ea, quæ scripta sunt, jura servan-
tur, imò consuetudo cujuslibet loci legibus scriptis & ju-
ri communi derogat, *l. 2. C. qua sit longa consuet. Pistor. d.*
l. n. 12. Obstagiis verò consuetudo ferè sola observandi
auctoritatem peperit, ut inquit *Felin. d. cap. ex rescripto n.*
8. versu tamen sustentabilius puto dictum Baldi & c. Sic ho-
rum Obstagiorum usus, teste Geilio in Germania inter
Nobiles præsertim, non est infrequens, & si in causa ci-
vili, puta mutui vel alterius contractus, pacta conventa
sub Obligatione Obstagii non servantur, debitores vel
eorum fidejussores, werden in die Leistung gefordert / hoc
est, interpellantur literis creditorum, ut se juxta obliga-
tionis,

tionis formulam loco & tempore convento sistant, non
necessarii donec promissis satisfaciant: non sistentes se, fa-
mosis picturis publicè ubiq; affixis mirabiliter traducunt,
diffamant tanquam perfidos & perjuros, ut qui fidem da-
tam & promissam contra officium boni viri fefellerint.
Coler. d. cap. 8. n. 67. Geil. de P. P. l. 2. cap. 2. n. 6. §. 1. obs. 10. n. 8.
Hering. de fide iust. cap. 19. n. 93. Et talia Obstagia in Camera
sapius approbata esse, inquit *Geil. 2. obs. 45. n. 1.*

XXVI. 8. Sic quoq; Obstagium valet & conser-
vandum est, de Jure Saxonico communi, per text. *art. 22.*
lib. 2. §. art. 11. incip. wer Eyde gelobet/ in fin. lib. 1. Sandrechts
seu Speculator: ubi dicitur, eum, qui sub Obstagio debet
pecuniam, liberari ab Obstagio, si ad diem solutioni di-
ctum pecunias debitas offerat, creditor autem acceptate
recuset, etiam si interim à debito ipso haudquaquam li-
beretur. Igitur iterum à contrario sensu argumentati
commodè poterit, si non offert pecuniam, ad Obstagium
manet obligatus. *Moller. semestr. lib. 3. cap. 30. n. 3. Medestrin.*
Pistor. part. 4. quest. 138. n. 24.

XXVII. Nec obstant, quæ à dissentientibus in con-
trarium sunt adducta: ad 1. enim argumentum hoc mo-
do responderi poterit: Liberum hominem non ita obli-
gari, ut servus fiat, aut in eo jus reale constituatur tanquam
in pignore, ita ut possit eum locare & pignorare aliis, ta-
lia enim fieri prohibitum est, & pœnam merentur, sed eo-
usq; tantum ut detineatur, donec fiat quod pacto con-
ventum est. *Bald. l. 2. n. 9. C. de patrib. qui s. l. distr. Felin. in*
d. cap. ex rescripto n. 7. Geil. de P. P. lib. 2. c. 2. n. 7. Ioan. Koppen.
d. quest. 3. n. 13. Deinde respondet, *Coler. d. l. n. 6. ad Novell.*
13. dicendo, loqui nempe illam de non consentiente, ut
non possit invitus detineri, secus verò volens, cui non fit
injuria, l. cum donationis C. de transact. l. 1. §. usq; adeo, de injur.

XXVIII. Secundò respondetur negando scilicet,
quod Obfes in servitutem detur, & quod per illam obliga-
tionem jus libertatis infringatur, nam poterit sese solven-
do statim liberare & facultatem recedendi consequi. Igi-
tur

tur non detinentur in causam servitutis aut alicujus ministerii, sed ut liberi homines, ut pacta tantummodo solidi ferventur, *Coler. d. cap. 8. n. 10. Modestini. Pistor. vol. 2. const. n. 16. Felin. d. cap. ex rescripto n. 9. Geil. 2. obs. 25.* Itidem dicit *Bart. l. 1. n. 5. C. qui bon. ced. poss. carceratum debitorem non effici servum alterius, cum solvendo vel bonis cedendo liberari possit.*

XXIX. Tertio iterum negamus, quod nemo possit pro pecunia ad carceres se obligare, sed distinguendo illud omnino affirmamus. Sic *Zasius singul. respons. lib. 2. c. 8.* dicit pacta valere, ut debitor post moram carcerari possit, quia inquit carceri aliquem includere pro debito per magistratum, non est actus illicitus, sed à jure permittitur, *l. 1. C. qui bon. ced. poss. si igitur est actus licitus, utriq; in pactum venire potest Geil. de P. P. l. 2. c. 2. n. 8. Hunn. ad Treut. vol. 2. disp. 28. t. 4. l. F. Coler. d. part. 1. c. 6. n. 45. Mynsing. cent. 6. obs. 51. Berlich. part. 2. concl. 27. n. 7. & seqq. ubi dicit, discretis verbis ab Augusto Electore constitutum esse, quod tale pactum valeat, & debitor in casu moræ se ad carceres obligare possit, modò creditor non propria autoritate, sed per ministros publicos, eum capi & carcerari faciat: & illud non tantum in viris, sed & in mulieribus obtinere. *Novel. Elect. part. 2. const. 21. & ibi Dan. Moller. in comm. n. 8. Secus verò de jure civili Hering. de fidejuss. c. 17. n. 77. & Berlich. d. l. n. 11.**

XXX. Quarto respondemus regulariter quidem processus non debet inchoari ab executione, verum fallit, si aliud pacto est introductum. Nam si in hoc semel concordantur partes, quod ad executionem paratam procedatur, absq; ordine judiciali, Prætor nullo alio discusso justam partium conventionem sequi debet *l. reale pactum 40. §. qui provocavit ff. de pact. Coler. d. part. c. 5. n. 79. & seqq. Felin. d. cap. ex rescripto n. 14. ubi videre licet, in quibus hæc regula non procedat.*

XXXI. Ultimo respondemus: Absolutam & præcisam necessitatem legem non habere; verum hæc necessi-

cessitas talis non est; siquidem debet aliquid operari, unde se sustentare possit, vel potius mendicare, quam fidem fallere. *arg. c. clericus victum & c. clericus quilibet distinct.* 91. juncto *c. cum voluntate §. predicatores in fin. extra de sent. excom. Coler. d. c. 8. n. 96. & quis perverforum non prætensurus esset necessitatem, qui vel laborare, vel alio modo honeste se alere nolit.*

XXXII. Cùm autem non tantùm à debitoribus principalibus, sed & ab ipsorum fidejussoribus Obstagia promittantur, *Treutl. d. disp. 28. lit. F. & ad eum Hunn. ibid. quast. 30. Dan. Moller. semestr. lib. 3. cap. 30. Hering. d. c. 17. n. 66. Coler. d. c. 3. n. 11. & seqq.* Major dubitatio residet, an hi possint sese ad Obstagiũ obligare, dissentientes talibus utuntur argumentis, Fidejussorem nempe non posse in aliam rem obligari, quàm principalis, *l. si ita fidejussorem 42. ff. de fidejuss.* sed cum obligatio principalis consistat in dando, (quòd indubitari juris est: siquidem in contractu mutui versatur obligatio dandi, quia mutuum inde nomen accepit, quòd de meo fit tuum *l. 2. §. appellata. si cert. petatur.* Unde & dicit *7 Cuius in pr. illius l.* quòd in mutuo non recipiamus eandem speciem, sed idem genus. Hinc est, quòd mutui datio, *ut ib. §. 1. consistat* in his rebus tantùm, quæ pondere, numero, mensurave consistunt, quia earum functione in creditum ire possumus, per solutionem magis, quàm speciem, quia ita datur pecunia, ut accipientis fiat, & quandoq; non eadem res, sed alia, ejusdem naturæ & qualitatis reddatur, *§. 1. Inst. Quib. mod. re contrah. oblig.* Hæc autem, scilicet fidejussoris, in faciendo, quæ sunt diversæ species *l. stipulationum 2. in pr. & l. 75. §. 7. ff. de Verb. Oblig.* Videtur negari non posse, quin fidejussores hoc casu ad aliam rem sint obligati. *Pistor. d. quast. 138. n. 3.*

XXXIII. Nec insuper obligari posse in causam graviolem *l. Grace 9. §. 7. & ibi Bart. l. 17. §. 1. ff. de fidejuss.* Sic dicit *Moller. d. c. 30. n. 2.* illud commune esse in universis, qui pro aliis obligantur, ut si fuerint in duriolem causam adhibiti, omni modo non obligentur. *d. l. Grace: duriolem*

autem multis modis hoc pacto fidejussorum causam fieri, negari non posse; cum ipsa experientia abunde testetur, quanto cum detrimento, non facultatum tantum, sed & valetudinis, & aeternae non raro etiam salutis, fidejussorum, & illorum, quos illi secum adducere solent, hujusmodi obligatio sit conjuncta.

XXXIV. Verum respondemus i. cum *Pistorio d. conf. i. n. 21. l. istam 42.* loqui de alio & separato casu, ubi nempe fidejussor se ad aliud obligarat quam principalis debitor, scilicet, ad frumentum, hic vero ad pecuniam. Hoc loco autem fidejussorem in aliam causam non obligari. *Pistor. d. conf. & d. quest. 138. n. 7.* Equè enim se obligat ad solutionem, vel in casu morae ad Obstagium. *Coler. d. c. 3. n. 13. & seqq.*

XXXV. Ad alterum responderur: Etsi fidejussor non possit in causam graviolem obligari, tamen potest efficacius & firmitus, quam debitor ad eandem fidejussor. *quod enim l. Marcellus ff. de fidejuss. Locamer. in notis ad Inst. tit. de fidejuss. §. i. l. D.* causam obstringi: puta instrumento, quod executionem habet paratam. *Bart. in l. si qui n. 11. ff. de fidejuss. Bl. in l. 6. C. Mandari.* aut adjunctione alicujus personae, vel facti. *Gl. in l. 66. ff. de fidejuss. Wesenb. in r. b. t. n. 5. Treutl. d. d. sp. 28. l. F. & ibidem Hunn. Pistor. d. quest. 138. n. 8.* Sic pro debitore simpliciter obligato, per instrumentum, & contra quod nulla de jure communi proditur parata executio. *l. minor 25. annis cui fidei commissum 40. ff. de minor. Fidejussor in eventum morae principalis executivè se obligare potest. Bart. in l. 34. n. 2. ff. de fidejuss. l. Marcellus ff. ibid. l. 127. in fine de V. O. Coler. d. part. i. C. 10. n. 406.* Neque causa durior est, si quidem facilius est facere, quam dare. *Gloss. in l. un. verbo damnnum C. de sententiis que pro eo quod in re est. & si ipsis Obstagium est damnosum, possunt sese statim solutione debita ab hoc liberare l. 62. ff. de fidejuss. Pistor. d. quest. n. 7.*

XXXVI. Prajudicium quoque affert *Pistor. d. l. n. 21.* in causa *Anthonii Beust,* contra *Johannem Sternberg* quae

qua missa est ad facultatem juridicam, Anno 1564. mēse Augusto, in qua facultas habuit ejusmodi obligationem pro valida, & ex ea condemnavit fidejussorem conventum.

XXXVII. Sic etiam dicit *Hering. d. cap. 17. n. 76.* mulierem etiam fidejubendo se ad Obstagium obligare posse, sed illud fit tali modo. In fall aber ich od meine mit beschreibene seumig würdē/wil ich nach der Gleübiger willē/ und gefallen auff erfordern einen Ehrlichen Fürnehmen Man gen N. zum einleger schicken etc. Nam ipsam in Obstagio in publicis divertoriis, sive popinis hærere, admodū fore scandalosum *argum. l. optimam. vers. quas naturalis pudor non omnibus C. de contrah. stipul. & autb. bodiè C. de custod. reor.*

XXXIIX. Præterea hoc loco dubitatio non exigua occurrit, an nimirum fidejussor obligatus ad Obstagium, in eventum non factæ solutionis, si exigatur pro satisfactione videlicet crediti, vel pro ingressu Obstagii, requisitus, possit excipere de prius executiōe principali? *Et Respondet Coler. d. p. 1. c. 10. n. 405.* cum audiendum non esse, quantumvis Authentic. præsentē *C. d. fidejuss.* non fuerit specialiter renunciatum. *Et est text. in d. c. ex rescripto. ib. dedit Monachos & uxorem fidejussores, junctis verbis, conventionem faciatis adimpleri.*

XXXIX. Nec minus hæc quæstio hoc loco notari digna est, An videlicet pluribus fidejussoribus Obstagium ingressis, in aliquo diversorio, quos habet tã fide de pretio, hospes per annū jam exhibuerat & alimentaverat, unus ex illis satisfaciendo hospiti de sua parte, pro expensis liberet suam fidem, ita quod dominus hospitii ipsammittere cogatur, absq; eo quod solvat etiam pro sociis? *Et Neg. Si nempe se in solidum obligarunt, cum renuntiatione Epistolæ D. Hadriani, sicut unus solvendo partem suam, non liberat fidem suam, nisi de quotis etiam confidejussorum satisfaciatur: Ita idem est in accessorii hujus obligationis in effectu nempe Obstagii, ut ipsi pedem inde movere non integrum sit, nisi pro expensis tam suis, quam aliorum, etiam Obstagiatorum & correorum debendi,*

bendi, satisfaciat. *arg. l. 178. ff. de R. J. c. accessorium extr. cod. in 6. Coler. d. c. 10. n. 413.*

XL. Quantumvis autem debitor principalis detineatur, non liberatur tamen exinde fidejussor, quin is etiam capi possit, sic etiam quantumvis creditor missus sit in possessionem bonorum debitoris, fidejussor tamen nihilominus æquè, ut prius obligatus, remanet. *Coler. d. l. n. 40.* Siquidem electio unius remedii executivi non præcludit viam aliis, quando per primum non est satisfactum creditori. *Angel. in l. qui restitueret 68. n. 3. ff. de rei vindic.*

XLI. Valer Obstagium & observandum est, non tantum si jurato, sed & si absq; Jurisjurandi religione sit promissum, cum non tam consideretur ipsum juramentum, quàm interpositio fidei pro præstandis conventis. *Coler. d. l. n. 11. Pistor. d. quest. 138. n. 23. Felin. d. cap. ex rescripto n. 20.*

LXII. An cessio bonorum liberet debitorem ab Obstagio, inter Doctores controvertitur. Nos salvis aliorum judiciis, facimus cum Geilio *l. 2. c. 45. n. 6. Qui*, debitorem per legitimam cessionem ab Obstagio liberari, statuit.

XLIII. Poterit autem Reus extrajudicialiter interpellari per creditorem, ut conventionem Obstagii adimpleat, si verò requisitus se sistere nolit, iudex rei adiri poterit, ut compellat debitorem, præstare conventa. Solvere nempe, aut præstare Obstagium.

LXIV. Obses nihil amplius habens facultatum, unde hospiti de precio cibi satisfacere possit, cui propter inopiam hospes denegat ulteriora alimenta, an excusari possit, si recedat ab obstagio, dubitationem non minimam affert. Ita quidem ait *Coler. d. l. n. 69.* sed postmodum addit, rectius & consultius esse, cum consensu creditoris hoc facere.

LXV. Cæterùm, cum magnus Obstagiorum abusus sit, illaq; extremo debitorum malo, & nullo creditorum commodo fiant. *Geil. d. obs. 45. n. 6.* imò nil nisi meræ rapulæ & heluaciones sint, *Hering. d. l. n. 69.* Siquidem ut

Dan.

Dan. Moller. d. c. 30. n. 7. ait: Mos in eo consistit, ut, nisi illi, qui ita obligati sunt, unâ cum iis, qui officii & honoris causa ad ipsos ventitant, toto tempore durantis Obstagii, nulla prorsus sumtuum habitâ ratione (id enim plerumq; expressè literis cautionum inseri solet) dies noctesq; cibo & potu se ingurgitent, & vel dimidium saltem diem ab helluarionibus cessent, pactis non satisfecisse videantur: & fateatur, ipsum vidisse aliquando in hospitio publico, in quo quidam erant in Obstagio, in eo conclavi, quo illi utebantur, vitra vino & cerevisiâ plena supra mensam suspensa, ne quis fortè ingrediens, ut aiebant, cōtra legem conventionis vinum & cerevisiam in promptu non esse causeretur. Quâ ratione brevissimo tempore tantum pecuniaz in Obstagiiis consumptum est, ut quantitatem crediti longè superaret, nec tamen eò magis creditori satisfactum, quin potius, quibus antea difficile erat solvere, eos prorsus non solvendo factos. Igitur *novissima Constitutione Imperii Anno 1577. tit. 17. rub. von wucherlichen Contracten* §. wiewol auch in des heiligen Reichs Policey Ordnung etc. Obstagium sublatum est. Vti etiam Elector Saxoniz per omnes suas provincias abrogavit. *const. 2. part. 2. §. w ir wollen auch etc.*

Et sic hujus disputationis Terminalia sunt.
Deo sit laus in secula seculorum! Amen.

Præstantissimo & Eruditissimo Dn. Respondenti, SSt. Legum cultori indefesso, Amico suo plurimum dilecto.

Dum celebrant alii torpentia templa Vacunæ,
Pulvinarq; Erebi molle furentis amant:
De fidiæ fugitans radiosa facella Themistæ
Ingredieris, Gruntzi, Floscule clare Dices:

In-

Ingeniūq; novos foetus exponis, aperta
Præclaræ mentis quæ documenta tuæ.
Fibrītus opto tuis tot prospera dona Camœnis
Hortis quot riguis lilia Flora ferit.
Promoveat Zephyrus fortunæ vela benignus,
Ut portus cymbam mulceat alma quies.

gratulationis ergo

L. Mtoq;

scribebat

Ortholphus Fomann D.

PRÆSES.

Eximio Dn. Respondenti Amico suo
charissimo S. P.

Propugnare Themis privo conamine doctus,
Publica conscendit pulpita, sacra loca;
Et quam privatim crebro defendis, aperto
Fortiter hac illam Marte tuere die:
Conatus laudo, Grunt zi-ferat, opto, fidei
Publica Cultori præmia Sacra Themis
deproperabat

Godfried Fiebig D.

P I N I S.

Ad Lectorem.

Prelo nimis festinante, præter omīssa commata, & alia plura,
sequētia potiora, irreperunt sphalmata; In proloquio, fie-
rint. pro fuerint, innumerabiles pro innumerabiles; th. 1. oriri;
pro ordiri. th. 3. sisset pro sistat; auffs pro auff. th. 5. & factum, pro
vel pactum. th. 6. obsidus pro obsidibus; th. 7. Asthus. pro alibus:
th. 11. duo. pro dūco. th. 13. quid pro aliquid. th. 17. Justitia pro Ju-
stitia. th. 18. hesitatum, pro hesitaturum. th. 19. libr: pro liber: &
cod: pro ced: th. 24. enotrario pro contrario.

ULB Halle

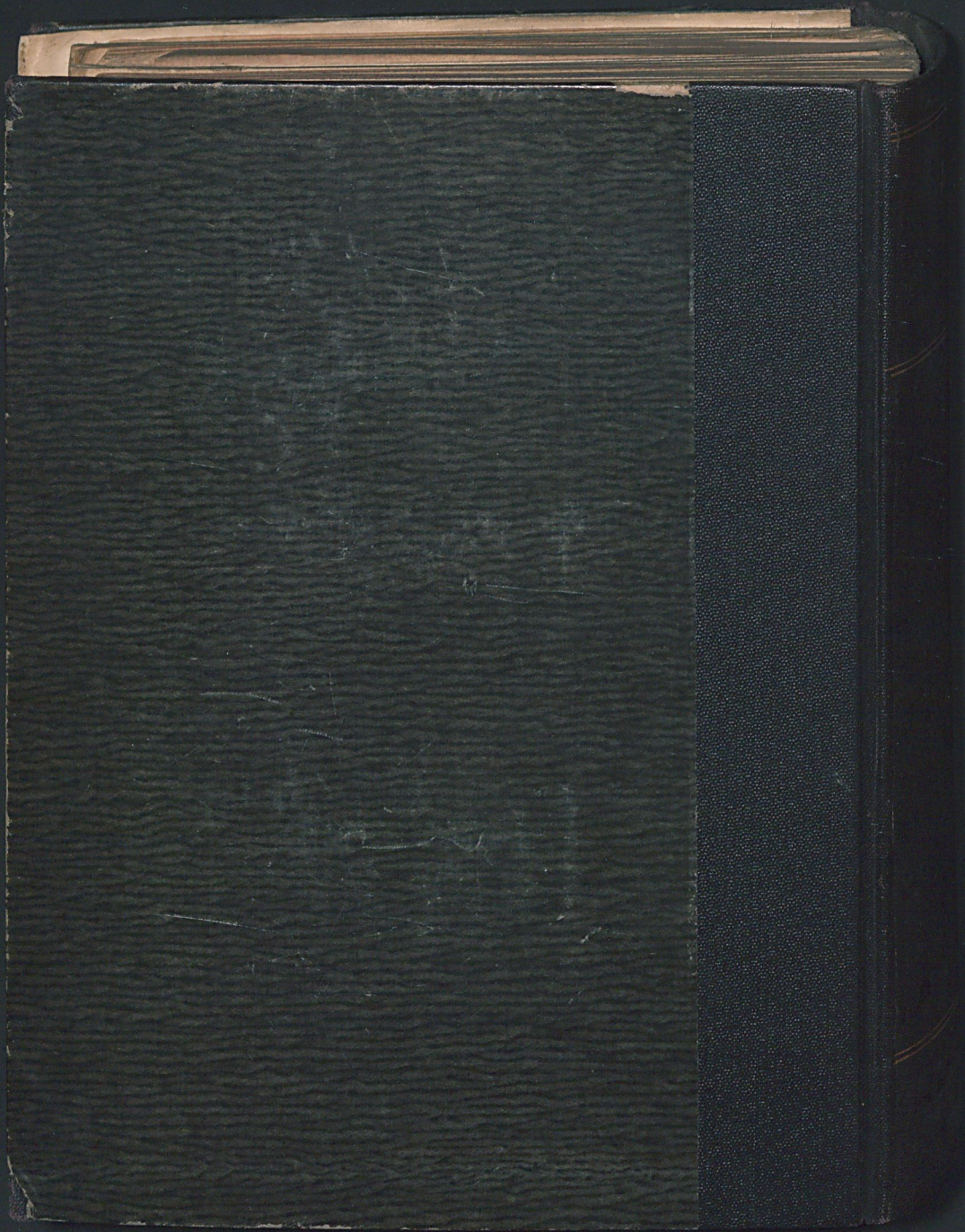
005 132 630

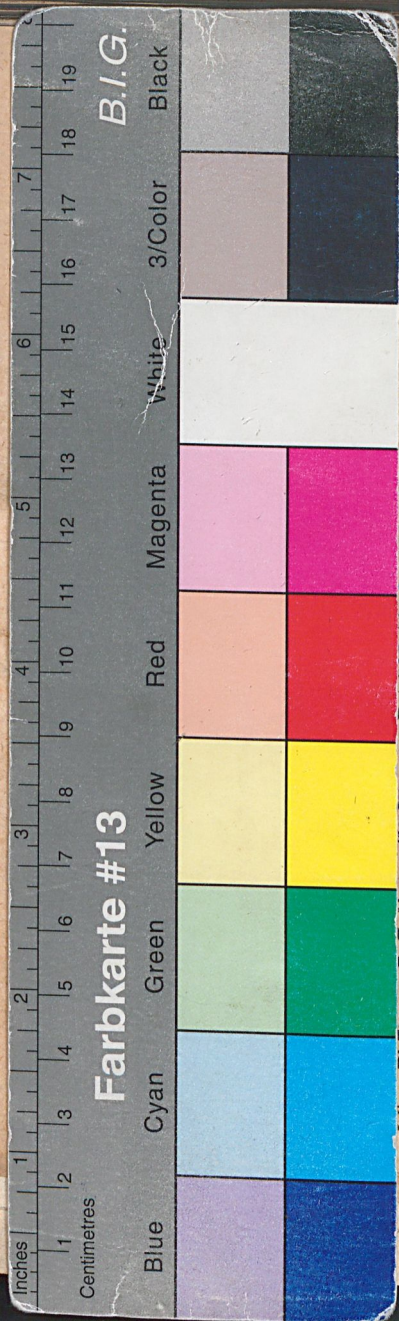
3

V317

B.I.G.

Farbkarte #13

URIDICA
GIO.

S. 40
229
1639, 4^a
5 /

ante gratia,
Magnifici, Nobili-
Ordinis in Illustri ad
ante
no Consultissimo

FOMANNO,
essore hujus Acade-
bilissima Faculta-
tissimo, Consiliatio,
cia Provincialis
re Dignis-

reptore suo, honoris
em prosequendo,
it in Auditorio Ju-
n-
Quedlinburg. Saxo.
unii.

✻ ✻ ✻ ✻ ✻
NSTEINIANIS,

50.

